

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 25ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1986

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡΥΠΑΝΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡΥΠΑΝΗ

Με μεγάλη χαρά σās προσφωνῶ, κύριε συνάδελφε, γιὰ νὰ σās ὑποδεχθῶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ᾽Ακαδημίας. Μὲ προσοχὴ καὶ θαυμασμὸ παρακολούθησα τὴ μακρὰ καὶ πολὺπλευρῆ δράση σας τόσο εἰς τὰ γράμματα, ὅσο καὶ στὴ διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Ἐγεννηθήκατε στὴν Αἴγυπτο τὸ 1915, γιὸς τοῦ δικαστοῦ τῶν Μεικτῶν Δικαστηρίων Σταύρου Βλάχου καὶ ἑγγονὸς τοῦ γνωστοῦ ᾽Αγγέλου Βλάχου, τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ὄνομα φέρετε, ἀλλὰ καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Γεωργίου Βλάχου τῆς Καθημερινῆς, γόνος ἐπομένως διακεκριμένης οἰκογενείας, ἣ ὁποία πολλὰ προσέφερε εἰς τὰ γράμματα καὶ τὴν πολιτεία. Τὶς ἐγκύκλιες σπουδές σας ἐκάματε εἰς τὸ ᾽Αβερῶφειο Γυμνάσιον τῆς ᾽Αλεξανδρείας, σὲ περιόδο μεγάλης ἀκμῆς του, καὶ κατόπιν ἐγγραφήκατε στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν ᾽Αθηνῶν, ἀπὸ ὅπου καὶ ἐλάβατε τὸ πτυχίον σας τὸ 1937.

Δύο ἔτη ἀργότερα, εἰσήλθατε εἰς τὸ ᾽Υπουργεῖο ᾽Εξωτερικῶν μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ἀκολουθου καὶ εὐθὺς μετὰ ἐλάβατε μέρος εἰς τὸν ᾽Αλβανικὸ πόλεμον τοῦ 1940-41 ὡς στρατιώτης ὀπλοπολυβολητῆς τοῦ Τάγματος τῶν Χιονοδρομῶν, καὶ παραμένετε εἰς τὸ μέτωπον ἕως τὴν τελικὴν σύμπτυσιν τῶν ᾽Ελληνικῶν δυνάμεων μετὰ τὴν ἀνέντιμην ἐπίθεσιν τῶν Γερμανῶν.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐχθρικής κατοχῆς τῆς ᾽Ελλάδος ἀποπειραθήκατε νὰ διαφύγετε πρὸς τὴ Μῆσον ᾽Ανατολὴν μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ συνεχίσετε καὶ ἐκεῖ τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ συλληφθήκατε καὶ φυλακισθήκατε ἀπὸ τοὺς ᾽Ιταλοὺς. Μὲ τὴν κατάρρευσιν τῆς ᾽Ι-

ταλίας κατορθώσατε να αποδράσετε και εφθάσατε εις τὸ Κάϊρο, ὅπου και εὐθὺς ἀνελάβατε καθήκοντα με τὴν ἐξόριστη Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστρέψατε τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1944 καὶ ἔκτοτε ὑπηρετήσατε μέχρι πρὸ δεκαετίας περίπου στὸ Διπλωματικὸ κλάδο.

Τὰ διπλωματικά σας καθήκοντα σὰς ἔφεραν στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, τὴν Τουρκία, τὸ Ἰσραήλ, τὴν Κύπρον καὶ τὴν Ἑλβετία, ὅπου κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας σας ἐχρηματίσατε Ὑποπρόξενος, Γενικὸς Πρόξενος καὶ Α' Γραμματεὺς. Τὸ 1963 σὰς μετεκάλεσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ διορισθήκατε Ὑφυπουργὸς Προεδρίας τῆς μεταβατικῆς κυβερνήσεως Πιπινέλη, καὶ μετὰ ἓνα ἔτος προήχθητε στὸ βαθμὸ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ Β' Τάξεως.

Στὸ διάστημα αὐτὸ τῆς διακεκριμένης δράσεώς σας ἀντιπροσωπεύσατε τὴν Ἑλλάδα σὲ διάφορες διεθνεῖς ἐπιτροπὲς καὶ συνέδρια. Ἀκολούθως ὑπηρετήσατε ὡς Προϊστάμενος τῆς Διευθύνσεως Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ καὶ Μορφωτικῶν Σχέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος στὴ Μόσχα, Γενικὸς Διευθυντῆς τῶν Πολιτικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, καὶ τὸ 1974 Ὑπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ. Τότε, μετὰ τὸ σχηματισμὸ πολιτικῆς κυβερνήσεως, ἀνελάβατε ὡς Γενικὸς Διευθυντῆς τοῦ (ΕΙΡΤ) Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως.

Νομίζω ὅτι ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς συναδέλφους σας στὸ διπλωματικὸ κλάδο ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν τόσο πολὺπλευρὴ καὶ τόσο διακεκριμένη δράση, φάσεις τῆς ὁποίας με γλαφυρὸ τρόπο περιγράφετε στὸ αὐτοβιογραφικὸ σας βιβλίον με τὸν τίτλον: «Μία φορὰ καὶ ἓναν καιρὸ ἓνας διπλωμάτης».

Ἄν στραφοῦμε τώρα πρὸς τὸ συγγραφικὸ σας ἔργον, πὸν σὰς φέρνει καὶ πλησιέστερα πρὸς τὴν ἔδραν πὸν καταλάβατε στὴν Ἀκαδημία, θὰ παρατηρήσομε καὶ ἐκεῖ πῶσον, ποικιλίαν καὶ εὐστοχίαν.

Τὸ συγγραφικὸ σας αὐτὸ ἔργον μπορεῖ νὰ διαιρεθεῖ σὲ δύο κυρίως μέρη, τὸ λογοτεχνικὸ καὶ τὸ μεταφραστικόν. Εἰς αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθεῖ καὶ μιὰ τρίτη μικρὴ δμάς ἱστορικο-φιλολογικῶν δοκιμῶν.

Τὸ μυθιστόρημα εἶναι τὸ κύριον λογοτεχνικὸ εἶδος πὸν καλλιουργήσατε, τόσο τὸ ἱστορικὸ ὅσον καὶ τὸ ψυχολογικὸ μυθιστόρημα. Στὸ πρῶτον ἀνήκουν τὰ γνωστά σας ἔργα Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ὅπου ἐπιχειρεῖτε νὰ ἀποκαταστήσετε μερικῶς τοῦλάχιστον τὸν λαμπρὸν ἐκεῖνον καὶ ἀσυνείδητον μαθητὴν τοῦ Σωκράτους, ἀλλὰ ὅπου καὶ περιγράφεται με ζωηρότητα ἢ ζωὴ τῶν Ἀθηναίων στὸ δεῦτερον ἡμισυ τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ., καθὼς καὶ τὸ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΓΑΛΗΝΟΤΑΤΟΙ, ἀφήγησιν πὸν τοποθετεῖται στὸ Βυζάντιον τῆς ἐποχῆς τῶν Κομνηνῶν.

Εἰς τὸ δεῦτερον εἶδος, τὸ ψυχολογικὸ δηλαδὴ μυθιστόρημα, ἀνήκει τὸ ἔργον σας

ΩΡΕΣ ΖΩΗΣ, όπου παρουσιάζετε τὴν τραγικὴ περιπέτεια ἑνὸς ἀσήμου ἀνθρώπου ποὺ βρέθηκε νὰ συμμετέχει στὴ δράση κατὰ τῶν Γερμανῶν, καὶ ὁ ὁποῖος προτιμᾷ νὰ αὐτοκαταστραφεῖ παρά νὰ καταδώσει καὶ δεύτερον τὸ ΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ, συγκινητικὸ πολεμικὸ ἀφήγημα ποὺ περιγράφει τὴ ζωὴ ἑνὸς ἄπλοῦ στρατιώτη, ὁ ὁποῖος αἰσθάνθηκε ὅλες τὶς ψυχικὲς μεταπτώσεις, ἀπὸ τὸν ἄκρατο ἐνθουσιασμό τῶν πρώτων θριάμβων τοῦ Ἑλβανικοῦ πολέμου, ἕως τὴν πικρία τῆς ἀναγκαστικῆς ὑποχωρήσεως πρὸ νικημένου ἐχθροῦ.

Ἔλα τὰ ἔργα αὐτὰ ἐγνώρισαν ἐπανελημμένες ἐκδόσεις καὶ βραβεύσεις καὶ μεταφράσεις σὲ ξένες γλῶσσες.

Ἐκτὸς τῶν μεγάλων σας μυθιστορημάτων ἐγράφατε διηγήματα, σύντομες ἱστορικὲς ἀφηγήσεις καὶ σύντομες ἱστορικὲς βιογραφίες (Ἄδοιπύροι γιὰ τὰ Σοῦσα), καὶ ἀναμνήσεις, καὶ τρία θεατρικὰ ἔργα, καθὼς καὶ τὸ ἱστορικό-πολιτικὸ δοκίμιον ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ.

Καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔργα πολλὰ ἔχουν βραβευθεῖ καὶ πολλὰ ἐγνώρισαν ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις καθὼς καὶ μεταφράσεις σὲ ξένες γλῶσσες.

Ὁ ἄλλος λογοτεχνικὸς ἀλλὰ καὶ φιλολογικὸς χῶρος στὸν ὁποῖον διακριθῆκατε εἶναι οἱ μεταφράσεις μεγίστων καὶ σπουδαιωτάτων ἔργων, τὸσον τῆς κλασσικῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας —Ὀλοκλήρον τοῦ Ἡροδότου καὶ Ὀλοκλήρον τοῦ Θουκυδίδου καὶ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου τοῦ Αἰσχύλου καὶ τῆς Ἀριστοτέλους Πολιτείας — ὅσον καὶ τῆς Χριστιανικῆς γραμματείας μὲ τίποτε ὀλιγότερον ἀπὸ Τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια.

Ἐπιτυχεῖς μεταφράσεις μεγάλων ἔργων —μεγάλων στὴν σημασίαν καὶ μέγαν στὸ μέγεθος— εἶναι ἀπὸ τὰ δυσκολότερα πράγματα, καὶ ἐδῶ ἐφανήκατε εὖστοχος, ὥστε καὶ ἡ ἀκρίβεια καὶ τὸ ἦθος τῶν κειμένων νὰ μὴ θυσιασθοῦν, καὶ νὰ διαβάξονται ἄνετα ὡς νέα Ἑλληνικά, κατόρθωμα μέγα. Πρέπει παραλλήλως νὰ ἐξάρω τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον χρειάζεται, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλάβει ἕνα τέτοιο μεγάλο μεταφραστικὸ ἔργο. Τὰ φιλολογικὰ δοκίμιά σας, ὅπως «Οἱ Μεροληψίες στὸ Θουκυδίδη» καὶ τὸ «Ἡρόδοτος ὁ Ἀδικημένος», σχετίζονται μὲ τὰ ἔργα ποὺ μεταφράσατε καὶ στὰ ὁποῖα ἀφιερῶσατε τὸσον μόχθον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ Εὐαγγέλια, ὅπως εἶναι ἡ 14ῃ Νιζάν, ὅπου ὀμιλεῖτε γιὰ τὶς 12 ὥρες ποὺ προηγήθηκαν τῆς σταυρώσεως τοῦ Σωτῆρος.

Τέλος δὲν πρέπει νὰ ἀντιπαρέλθω τὶς πολλὰς Ξένες καὶ Ἑλληνικὲς τιμητικὲς διακρίσεις —12 τὸν ἀριθμὸν— τὶς ὁποῖες ἐλάβατε, παράσημα ποὺ ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὸν Ταξιάρχην τοῦ Γεωργίου καὶ τὸν Ταξιάρχην τοῦ Τάγματος Λεγεῶνος τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας καὶ φθάνουν μέχρι τοῦ Ταξιάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου.

Ἐποδεχόμενος λοιπὸν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν συνάδελφον μὲ τὸσον μεγάλο καὶ πολὺπλευρο ἔργο, δὲν μπορῶ παρά νὰ ἐκφράσω τὴν χαρὰν ὄλων μας ποὺ θὰ σᾶς ἔχομε μεταξὺ μας καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ τὸ «καλῶς ἦλθατε».